

6D074800 – «Фармацевтикалық өндіріс технологиясы» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін PhD докторант Нұрғали Аманбайұлы Рахымбаевтың «Сасық қурай (*Ferula asafoetida* L.) экстракты негізінде дәрілік қалып алудың фармакогностикалық және технологиялық аспектілері» тақырыбына дайындалған диссертациялық жұмысына ғылыми кеңесшісі, фармация ғылымдарының докторы, профессор Сағындықова Баян Ахметовнаның

ПІКІРІ

Нұрғали Аманбайұлы Рахымбаевтың «Сасық қурай (*Ferula asafoetida* L.) экстракты негізінде дәрілік қалып алудың фармакогностикалық және технологиялық аспектілері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы жоғары өзектілікке ие. Мол өндірістік қоры бар отандық дәрілік өсімдік шикізатын ғылыми зерттеу, оның негізінде импортты алмастыратын дәрілік түр әзірлеу және оны өндіріске енгізу еліміздің фармацевтикалық саласының негізгі міндеті болып табылады.

Н.А. Рахымбаев өсімдік текті фармацевтикалық субстанция жасауда сасық қурайдың жер асты бөлігіне шикізат ретінде толық көлемде зерттеу жүргізді. *Ferula asafoetida* L. шикізатына фармакогностикалық талдау жүргізіп, Мемлекеттік фармакопоя талаптарына сәйкес сапа көрсеткіштерін анықтады. *Ferula asafoetida* L. жер асты бөлігінен критикаға дейінгі жағдайда көмірқышқылды экстрактын алды, стандарттады және оның негізінде гель түріндегі жұмсақ дәрілік қалып алудың фармацевтикалық негіздемесін әзірледі.

Диссертант көмірқышқылды экстракты, сонымен қатар оның негізіндегі гельдің қауіпсіздігі және фармакологиялық белсенділігін анықтау бойынша клиникалық емес зерттеулерін *in vitro* және *in vivo* әдістерімен жүргізді. *Ferula asafoetida* L. көмірқышқылды экстракты мен оның негізінде алынған гель қауіпсіз және аллергиялық реакциясының жоқ екендігі, айтарлықтай микробқа қарсы белсенділік көрсететіні анықталды.

Диссертациялық жұмысты орындау барысында Н.А. Рахымбаев өзінің ғылыми-зерттеу жұмысына қабілеттілігін көрсете білді. Диссертациялық жұмыстың міндеттерін орындауда, сонымен қатар алдына қойған мақсатына жету үшін әдебиеттердің кең спектрін, инновациялық зерттеу әдістері мен технологияларды қолданған.

Н.А. Рахымбаевтың диссертациялық жұмысы бойынша 13 ғылыми мақала, соның ішінде Scopus халықаралық дерекқорына кіретін журналдардағы 1 мақала, ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған журналдарында 4 мақала, халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдарында 7 тезис, 1 өнертабысқа патент дайындады және жариялады.

Рахымбаев Нұрғали Аманбайұлы еңбекқорлығымен, өзіне қоятын жоғары талабымен, критикалық ойлау қабілетімен, ғылыми-зерттеу жұмыстарын іске

асыру барысындағы мұқияттылығымен, жұмыс нәтижелерін шығармашылықпен талдай білетіндігімен ерекшеленеді.

Философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін Нұрғали Аманбайұлы Рахымбаевтың «Сасық қурай (*Ferula asafoetida* L.) экстракты негізінде дәрілік қалып алудың фармакогностикалық және технологиялық аспектілері» тақырыбына дайындалған диссертациялық жұмысы білікті, аяқталған ғылыми жұмыс болып табылады.

Диссертациялық жұмыстың өзектілігі, қойылған мақсаты мен міндеттері, ғылыми жаңалығы, тәжірибелік маңызы және нәтижелері 6D074800 – «Фармацевтикалық өндіріс технологиясы» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындалған жұмысы диссертацияға қойылатын талаптарға толығымен жауап береді. Осыған байланысты, автор Нұрғали Аманбайұлы Рахымбаев философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайықты.

**Ғылыми кеңесші,
Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы,
дәрілер технологиясы кафедрасының
менгерушісі, фарм.ғ.д., профессор**

